

<https://www.eurodad.org/ppps-eu> (дата звернення: 17.03.2023).

2. Good Practice in the Relationship between Local/Regional Authorities and the Private Sector «Public-Private Partnerships (PPP)». COUNCIL OF EUROPE, 2008. 20 p. URL: <https://rm.coe.int/168074720b> (дата звернення: 17.03.2023).

3. Public Private Partnerships in the EU: Widespread shortcomings and limited benefits. 2018. Pursuant to Article 287(4), second subparagraph, TFEU, 09. URL: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_09/SR_PPP_EN.pdf (дата звернення: 17.03.2023).

4. Public-private partnerships under the «people-first» approach. *United Nations ECLAC*. 2020. Bulletin 383. № 7. 15 p. URL: https://repositorio.cepal.org/bitstream/handle/11362/46538/1/S2000676_en.pdf (дата звернення: 17.03.2023).

5. Вороніна-Пригодій, Д. А. Європейський досвід державно-приватного партнерства зі створення програм працевлаштування та зайнятості молоді. *Інноваційна професійна освіта*. 2022. № 1(2), 50-52. DOI: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733359> (дата звернення: 17.03.2023).

6. Державно-приватне партнерство у сфері професійної (професійно-технічної) освіти: термінологічний словник / Д. А. Вороніна-Пригодій, В. В. Попова, О. П. Радкевич, О. В. Слободяник, Я. О. Чепуренко; за голов. ред. В. О. Радкевич, С. Г. Кравець. Київ: Інститут професійної освіти НАПН України, 2022. 60 с.

7. Пригодій М. А. Використання компаративного аналізу в дослідженнях з порівняльної педагогіки. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*. 2015. № 124, С. 292-294.

Газука Тетяна Анатоліївна,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
професійної освіти та безпеки життєдіяльності
Національного університету
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

ДУАЛЬНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ХАРЧОВИМ ТЕХНОЛОГІЯМ

Дуальною, що в буквальному сенсі слова означає «подвійною», формою здобуття професійної освіти є спосіб навчання, за яким теоретичний матеріал опановується у навчальному закладі з педагогом, а практичне навчання здійснюється на виробництві. Такий підхід суттєво відрізняється від «практичних відпрацювань», оскільки в його основі лежить не тільки закріплення теорії на практиці, а саме навчання в умовах виробництва.

Ще в минулому сторіччі дуальна форма навчання почала поширюватися в Німеччині, саме там запровадили її у пропорції 30% теорії і 70% практики. Далі цей підхід запозичили в Канаді, Південній Кореї та Китаї, а в Україні дуальне навчання почало запроваджуватися впродовж 2015-2017 років. Саме у цей період здійснювався експеримент з організації навчально-виробничого процесу

з елементами дуальної форми навчання, зокрема на базі закладів професійно-технічного навчання.

Основною перевагою дуальної форми навчання є те, що студенти максимально наближені до виробничого процесу, вони уміють працювати з технікою, глибше розуміють суть технологічних процесів та мають досвід взаємодії з досвідченими фахівцями підприємств.

При тому, що дуальна освіта ефективно виправдала себе у підготовці спеціалістів у коледжах і училищах, вона може бути впроваджена у фахову підготовку майбутніх педагогів професійного навчання, відповідно до положень Стандарту вищої освіти України з підготовки магістрів за галуззю знань 01 – Освіта / Педагогіка спеціальності 015. Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Мета впровадження дуальної форми освіти у вищих закладах освіти, тим більше у підготовку майбутніх педагогів професійного навчання харчовим технологіям, має орієнтуватися на особливості їхньої майбутньої професійної діяльності.

Загальна та основна мета практичної підготовки майбутніх педагогів професійного навчання харчовим технологіям полягає у підготовці до здатності здійснювати освітню діяльність з професійної підготовки технічних фахівців, кваліфікованих робітників і працівників харчових підприємств, установ та організацій харчової галузі щодо набуття практичних навичок у вирішенні складних спеціалізованих задач та проблем у виробничій діяльності та експлуатації технологічного обладнання.

При переході на дуальну форму навчання майбутніх педагогів професійного навчання важливо обрати підприємства харчової галузі з повним технологічним циклом виробництва харчової продукції, що дасть можливість в узагальненому вигляді практично вивчити закономірності та явища покладені в основу виробництва, технологічні процеси виготовлення харчової продукції від сировини до готового продукту та уможливить реалізації психологічної «теорії перенесення». Це зумовлене тим, що освітньою програмою підготовки педагога професійного навчання передбачено вивчення безлічі технологічних процесів, у яких можна виділити типові операції та процеси. У такому разі студенти зможуть самостійно перенести їх в інші умови та на інші технологічні процеси.

Крім того, за умов навчання на виробництві, студенти мають можливість познайомитися з сучасним, діючим технологічним обладнанням, що неможливо, та і недоцільно зробити в умовах навчальних лабораторій.

Важливим фактором навчання у виробничих умовах є тісний зв'язок пізнавально-практичної діяльності з основами наук, що забезпечує закріплення знань, підтверджує їхню доцільність, забезпечує їх розуміння, мотивує до навчання.

При цьому однаково важливо налагодити:

- організація співпраці університету і підприємств;
- навчання студентів під час трудової діяльності;
- залучення фахівців з виробництва до педагогічної діяльності;
- здійснення інституційних досліджень та консультування;

- врахування конкретних запитів підприємств до змісту та якості професійної освіти.

Список використаної літератури

1. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання» URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/1091182_pedagog_profesijnogo_navcanna.pdf
2. Світайло Н. Д. Принципи організаційного та методичного забезпечення практичної складової в рамках реалізації дуальної моделі освіти (старт в умовах багатьох невизначеностей) : навчально-методичний посібник / Н. Д. Світайло, О. В. Купенко, В. О. Дементов. – Суми : Сумський державний університет, 2019. – 133 с.
3. Стандарт вищої освіти України. Другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 – Освіта / Педагогіка, спеціальність – 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/11/20/015_profesiyna_osvita_mahistr.pdf
4. Ковальчук В. І., Ігнатенко С. В. Упровадження дуальної освіти в професійній (професійно-технічній) освіті. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка*. – Глухів, 2019. – С. 120–132.

Герасименко Людмила Сергіївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної
та авіаційної мовної підготовки

Льотної академії Національного авіаційного університету;

Муравська Світлана Миколаївна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри професійної
та авіаційної мовної підготовки

Льотної академії Національного авіаційного університету

ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НАУКОВОГО СПРЯМУВАННЯ

Сучасні реалії навчання вимагають нових підходів до організації підготовки з іншомовної комунікативної компетенції з використанням цифрових інструментів освіти. Це пов'язано з декількома чинниками, що останнім часом впливали на освітнє середовище. По-перше, це вплив пандемії COVID-19, яка назавжди змінила підходи до організації навчання. Попри значні складнощі викладачі здобули безцінний досвід застосування онлайн платформ, інтерактивних завдань та електронних гаджетів. По-друге, запровадження воєнного стану, а як наслідок, відсутність електроенергії та інтернету, що стало новим випробовуванням для викладачів та здобувачів вищої освіти (здобувачів ВО). Цифрове навчання у такий час має поєднувати синхронне та асинхронне